

Þriðjudaginn 7. apríl 1992.

Nr. 456/1989.

Bæring Ólafsson og**Útgáfufélagið Bros**

(Gísli Baldur Garðarsson hrl.)

gegn

Ólafi Þorsteinssyni & Co. hf.

(Hákon Árnason hrl.).

Skuldamál. Aðild.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Þór Vilhjálmsson, Gunnar M. Guðmundsson og Pétur Kr. Hafstein.

Áfrýjendur skutu máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 23. nóvember 1989. Krefjast þeir sýknu af kröfum stefnda í málinu og málskostnaðar í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefndi krefst staðfestingar hins áfrýjaða dóms og málskostnaðar úr hendi áfrýjenda fyrir Hæstarétti.

Með skírskotun til forsendna hins áfrýjaða dóms ber að staðfesta hann.

Áfrýjendur greiði stefnda málskostnað fyrir Hæstarétti, eins og í dómsorði greinir. Við ákvörðun málskostnaðar er ekki tekið tillit til virðisaukaskatts.

Mál þetta var höfðað sem áskorunarmál samkvæmt XX. kafla laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði. Í áskorunarstefnu er þess ekki getið, að málið sé höfðað sem víxilmál samkvæmt XVII. kafla laganna. Það athugast, að greinargerð kom ekki fram í málinu af hálfu stefnanda í héraði, svo sem skylt var, eftir að stefndi hafði lagt fram greinargerð af sinni hálfu, sbr. 2. mgr. 230. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 26. gr. laga nr. 54/1988.

D ó m s o r ð:

Hinn áfrýjaði dómur á að vera óraskaður.

Áfrýjendur, Bæring Ólafsson og Útgáfufélagið Bros, greiði stefnda, Ólafi Þorsteinssyni & Co. hf., 50.000 krónur í málskostnað fyrir Hæstarétti.

Dómur bæjarþings Reykjavíkur 20. október 1989.

Mál þetta, sem tekið var til dóms að loknum munnlegum málflutningi 20. f.m., er höfðað hér fyrir þinginu með stefnu, birtri 30. september 1988.

Stefnandi er Ólafur Þorsteinsson & Co. hf., kt. 500269-3089, Vatna-
görðum 4, Reykjavík.

Stefndi er Bæring Ólafsson, kt. 221155-4839, Arnartanga 16, Mosfells-
bæ, persónulega og f. h. einkafirma síns, Útgáfufélagsins Bross, kt. 620687-
1119, Óðinsgötu 7, Reykjavík.

Dómkröfur stefnanda eru þær, að stefndi verði dæmdur til að greiða
vixilskuld, að fjárhæð 214.880 kr., auk [nánar tilgreindra vaxta og máls-
kostnaðar].

Dómkröfur stefnda eru, að hann verði sýknaður af öllum dómkröfum
stefnanda og sér dæmdur málskostnaður skv. gjaldskrá LMFÍ.

I.

Stefnandi kveður skuld þessa vera samkvæmt vixli, að fjárhæð 214.880
kr., út gefnum í Reykjavík 15. október 1987 af Óðni Geirssyni, pr. pr.
Borgarprent, án afsagnar og framseldum af útgefanda. Vixillinn hafi verið
samþykktur til greiðslu í Búnaðarbanka Íslands, Reykjavík, 15. desember
1987 af stefnda, Bæring Ólafssyni, vegna Útgáfufélagsins Bross. Vixillinn
hafi verið ábektur af stefnanda, sem hafi þurft að leysa hann til sín, þegar
hann hafi ekki verið greiddur á gjalddaga.

Stefnandi kveður málið höfðað skv. 20. kafla laga nr. 85/1936. Undir
rekstri málsins hafi stefndi haldið því fram, að hann hafi samþykkt vixilinn
á sínum tíma fyrir hönd hlutafélags, sem heitið hafi Útgáfufélagið Bros
hf. Þessu sé andmælt af hálfu stefnanda, enda beri vixillinn ekkert slíkt
með sér, og ekki hafi verið um það talað, þegar vixillinn var samþykktur.
Stefndi hafi verið með einkafirma skráð á þessum tíma undir þessu nafni,
sem hann hafi notað sem samþykkjandi á vixilinn, og hafi viðsemjendur
hans því verið í góðri trú.

II.

Stefndi styður sýknukröfu sína þeim rökum, að hann hafi sem stjórnar-
formaður f. h. Útgáfufélagsins Bross hf., kt. 481287-1629, samþykkt vixil
þann, sem stefnt sé út af í máli þessu. Starfsemi útgáfufélagsins hafi verið
rekin sem einkafirma stefnda til 13. júlí 1987, en þá hafi því verið breytt
í hlutafélag. Skuldbinding þessi hafi verið gerð fyrir hlutafélagið, þótt láðst
hafi að setja stafina „hf.“ aftan við nafnið. Þetta hafi stefnandi vitað eða
mátt vita. Hér sé eingöngu um mistök að ræða, sem stafi af vankunnáttu
stefnda, sem láðst hafi að gæta formreglna firma- og hlutafélagalaga.

Í málinu sé upplýst, að vixillinn hafi verið mótttekinn sem greiðsla fyrir

prentun á söngbókinni Tökum lagið. Forsvarsmaður prentsmiðjunnar Borgarprents hafi hér fyrir dóminum upplýst, að vitað hafi verið, að það væri félag, sem stæði að útgáfunni, en ekki einstaklingar. Hlutafélagið hafi einmitt verið stofnað til þess að standa að skuldbindingum vegna þessarar útgáfu, og þess vegna hafi útgefandi víxilsins og ábekingur vitað eða mátt vita, að víxillinn hafi verið samþykktur til greiðslu af stefnda vegna hlutafélagsins.

III.

Upplýst er í máli þessu, að stefndi, Bæring Ólafsson, hafi rekið einkafirma, sem skráð hafi verið í firmaskrá undir nafninu Útgáfufélagið Bros. Firma þetta var skráð í firmaskrá á þeim tíma, sem víxillinn í máli þessu var út gefinn. Víxillinn ber ekki annað með sér en greiðandi hans sé einkafirma stefnda, og víxillinn var samþykktur af stefnda með stimpli hans sjálfs, sem segir Útgáfufélagið Bros ásamt heimilisfangi og síma. Upplýst er af forsvarsmanni útgefanda víxilsins, að ekki hafi verið um það rætt, að hlutafélag með sama nafni væri eða ætti að vera greiðandi víxilsins. Stefndi samþykkti því víxilinn fyrir einkafirma sitt og er því greiðandi víxilsins. Verða kröfur stefnanda því teknar til greina að öllu leyti.

Málskostnaður ákveðst 65.000 kr.

Garðar Gíslason borgardómari kvað upp dóminn.

D ó m s o r ð :

Stefndi, Bæring Ólafsson, greiði persónulega og vegna einkafirma síns, Útgáfufélagsins Bross, stefnanda, Ólafi Þorsteinssyni & Co. hf., 214.880 kr. auk eftirfarandi ársvaxta: 49,20% frá 15.12. 1987 til 1.1. 1988, 51,60% frá 1.1. 1988 til 1.3. 1988, 45,60% frá 1.3. 1988 til 1.5. 1988, 44,40% frá 1.5. 1988 til 1.7. 1988, 52,80% frá 1.7. 1988 til 1.8. 1988, 56,40% frá 1.8. 1988 til 1.9. 1988, 49,20% frá 1.9. 1988 til 27. október 1988, en með hæstu lögleyfðu dráttarvöxtum frá þeim degi til greiðsludags, er reiknist í samræmi við 12. gr. vaxtalaga nr. 25/1987, 538 kr. í stimpilgjald, 125 kr. í bankakostnað og 65.000 kr. í málskostnað, er beri vexti skv. III. kafla vaxtalaga frá 15. degi eftir dómsuppsögu til greiðsludags og leggist við tildæmdan málskostnað á tólf mánaða fresti, í fyrsta sinn tólf mánuðum eftir upphafsdag vaxta, allt að viðlagðri aðför að lögum.